

NOT: Koruyucu aile olan memurların bakmakla yükümlü oldukları bu çocuklar için refakat izni kullanamayacağı hakkında

T.C.
ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI
Yerel Yönetimler Genel Müdürlüğü

Sayı: E-53773008-622.02-10563548

05/11//2024

Konu: Görüş (Koruyucu Aile Olan Memurların Bakmakla Yükümlü Oldukları Bu Çocuklar İçin Refakat İzni Kullanamayacağı)

..... GENEL MÜDÜRLÜĞÜNE

İlgi: tarihli ve sayılı yazı.

Genel Müdürlüğünüzde 657 sayılı Kanuna tabi görev yapan memurların 2828 sayılı Sosyal Hizmetler Kanununun 23 üncü maddesi uyarınca koruyucu aile kapsamında bakımını ve yetiştirilmesini üstlendiği çocuk için yukarıda yer alan mevzuat hükümleri uyarınca refakat izni kullanıp kullanamayacağına ilişkin ilgi yazı incelenmiştir.

Bilindiği üzere, 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 105 inci maddesinde, "*Memura, aylık ve özlük hakları korunarak, verilecek raporda gösterilecek lüzum üzerine, kanser, verem ve akıl hastalığı gibi uzun süreli bir tedaviye ihtiyaç gösteren hastalığı hâlinde onsekiz aya kadar, diğer hastalık hâllerinde ise oniki aya kadar izin verilir.*

...

Hastalık raporlarının hangi hallerde, hangi hekimler veya sağlık kurulları tarafından verileceği ve süreleri ile bu konuya ilişkin diğer hususlar, Sağlık, Maliye ve Dışişleri Bakanlıkları ile Sosyal Güvenlik Kurumunun görüşleri alınarak Devlet Personel Başkanlığınca hazırlanacak bir yönetmelikle belirlenir.

Ayrıca, memurun bakmakla yükümlü olduğu veya memur refakat etmediği takdirde hayatı tehlikeye girecek ana, baba, eş ve çocukları ile kardeşlerinden birinin ağır bir kaza geçirmesi veya tedavisi uzun süren bir hastalığının bulunması hâllerinde, bu hâllerin sağlık kurulu raporuyla belgelendirilmesi şartıyla, aylık ve özlük hakları korunarak, üç aya kadar izin verilir. Gerektiğinde bu süre bir katına kadar uzatılır." hükmü yer almaktadır.

Diğer taraftan, 29.10.2011 tarihli ve 28099 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Devlet Memurlarına Verilecek Hastalık Raporları ile Hastalık ve Refakat İznine İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmeliğin 10 uncu maddesinde, "*(1) Memurlara 657 sayılı Kanunun 105 inci maddesinin son fıkrası uyarınca izin verilebilmesi için memurun;*

a) Bakmakla yükümlü olduğu ana, baba, eş ve çocuklarından birinin,

b) Bakmakla yükümlü olmamakla birlikte refakat edilmediği takdirde hayatı tehlikeye girecek ana, baba, eş ve çocuklarıyla kardeşlerinden birinin,

ağır bir kaza geçirdiğinin veya tedavisi uzun süren bir hastalığı bulunduğuunun sağlık kurulu raporuyla belgelendirilmesi zorunludur.

..." hükmü bulunmaktadır.

Ayrıca, 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 3 üncü maddesinin birinci fıkrasının (10) numaralı bendinde bakmakla yükümlü olduğu kişinin, "*5 inci maddenin birinci fıkrasının (b) bendi ile 60 ıncı maddenin birinci fıkrasının (c) bendinin (1), (2) ve (7) numaralı alt bentleri ile yedinci ve sekizinci fıkraları ile onikinci fıkrasındaki askeri öğrenci adayları ile Jandarma ve Sahil Güvenlik Akademisi öğrenci adayları dışında kalan genel sağlık sigortalısının, sigortalı sayılmayan veya isteğe bağlı sigortalı olmayan, kendi sigortalılığı nedeniyle gelir veya aylık bağlanmamış olan;*

a) Eşini,

b) 18 yaşını, lise ve dengi öğrenim veya 5/6/1986 tarihli ve 3308 sayılı Meslekî Eğitim Kanununda belirtilen aday çıraklık ve çıraklık eğitimi ile işletmelerde meslekî eğitim görmesi halinde 20 yaşını, yüksek öğrenim görmesi halinde 25 yaşını doldurmamış ve evli olmayan çocukları ile yaşına bakılmaksızın bu Kanuna göre malûl olduğu tespit edilen evli olmayan çocuklarını,

c) Geçiminin genel sağlık sigortalısı tarafından sağlandığı Kurumca belirlenen kriterlere göre tespit edilen ana ve babasını," ifade ettiği belirtilmektedir.

Yine 2828 sayılı Sosyal Hizmetler Kanununun 23 üncü maddesinde, "Mahkemece korunma kararı alınan korunmaya ihtiyacı olan çocuğun bakımı ve yetiştirilmesi bu Kanuna göre kurulmuş kuruluşlarda olduğu kadar Kurumun denetim ve gözetiminde bir "Koruyucu Aile" tarafından da yerine getirilebilir. Koruyucu aileye, korunmaya ihtiyacı olan çocuğun bakımı ve yetiştirilmesine karşılık olarak ikinci fıkra kapsamında ödeme yapılabileceği gibi koruyucu aile bu işi gönüllü olarak da üstlenebilir.

..." hükmü yer almaktadır.

Koruyucu aile kapsamında Devlet memurlarının bakım ve yetiştirilmesinden sorumlu çocuğun yukarıda yer verilen mevzuatta belirlenen "bakmakla yükümlü olduğu çocuklar" kapsamına girip girmediğine ilişkin olarak Cumhurbaşkanlığı İdari İşler Başkanlığının 4.11.2024 tarihli ve E-74073113-045.02-258181 sayılı yazısında, "Koruyucu aile kavramının çeşitli nedenlerle öz ailesi yanında bakımları bir süre için sağlanamayan çocukların kendi aile ortamlarında eğitim, bakım ve yetiştirilme sorumluluğunu kısa veya uzun süreli olarak, ücretli veya gönüllü statüde devlet denetiminde paylaşan aileleri kapsadığı görülmekte olup koruyucu aile ile çocuk arasında evlat edinmede olduğu gibi bir soy bağı kurulmadığından memurun koruyucu aile olarak bakımını ve yetiştirilmesini üstlendiği çocuk için refakat izni kullanmasının mümkün bulunmadığı değerlendirilmektedir." denilmiştir.

Bu itibarla, Genel Müdürlüğünüzde 657 sayılı Kanuna tabi görev yapan memurların koruyucu aile kapsamında bakımını ve yetiştirilmesini üstlendiği çocuk için yukarıda yer alan mevzuat hükümleri uyarınca refakat izni kullanmasının mümkün bulunmadığı mütalaa edilmektedir.

Bilgilerini rica ederim.

.....

Bakan a.

Yerel Yönetimler Genel Müdürü